

Рейтинговий звіт ERBA 001-007 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	АТ «Ерсте Банк»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення рейтингу:	19.08.2008 р.
Дата оновлення рейтингу:	23.09.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «Ерсте Банк» за 2009–2010 рр. та I півріччя 2011 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується ДУЖЕ ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Дата	19.08.2008 р.	23.09.2011 р.
Рівень рейтингу	uaAA+	uaAA+
Прогноз	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження

Рейтингова історія банківських вкладів (депозитів) АТ «Ерсте Банк»

Дата	24.02.2009 р.	23.09.2011 р.
Рівень рейтингу	5	5
Рейтингова дія	визначення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ «Ерсте Банк» підтримується:

- наявністю підтримки з боку власника, що входить до складу Erste Group – однієї з провідних фінансових груп у Центральній і Східній Європі;
- диверсифікацією клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками;
- високими показниками ліквідності;
- достатнім розвитком регіональної мережі та карткового бізнесу, що дозволяє втримувати конкурентні позиції на фінансовому ринку.

Рівень кредитного рейтингу АТ «Ерсте Банк» обмежується:

- збитковою діяльністю, що зумовлена погіршенням якості кредитного портфеля та збільшенням загальних адміністративних витрат;
- значним обсягом іпотечних кредитів, що в умовах зменшення ринкової вартості нерухомості та погіршення платоспроможності населення може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- низькою діловою активністю та збереженням складної ситуації в окремих галузях економіки, що обмежує платоспроможний попит на кредитування та негативно впливає на фінансові показники Банку.

Основні фінансові показники АТ «Ерсте Банк»

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Активи, млн. грн.	959,78	6078,69	11029,91	8487,13	12930,16	9999,29	10814,03	9831,91	10259,94	11200,58
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	827,39	5066,25	8456,33	6058,29	7512,20	6407,71	6998,71	6303,51	6691,69	6976,35
Кошти клієнтів, млн. грн.	83,37	87,56	489,42	975,71	1109,68	1142,18	1316,84	1431,39	1549,48	2232,65
Власний капітал, млн. грн.	300,29	655,92	1360,50	1017,87	958,06	874,17	1412,72	1384,90	1371,00	1379,83
Доходи, млн. грн.	49,96	292,57	813,46	1062,07	259,07	518,38	795,29	1037,82	268,89	526,86
Витрати, млн. грн.	49,59	288,01	811,67	1407,80	319,15	662,34	900,63	1171,62	281,52	531,57
Чистий операційний дохід, млн. грн.	27,59	205,08	522,25	512,01	140,14	287,42	451,94	577,32	150,90	275,92
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	0,79	4,55	2,90	-474,64	-60,08	-143,96	-105,33	-115,40	-12,64	-4,71
Чистий прибуток, млн. грн.	0,37	4,55	1,79	-345,73	-60,08	-143,96	-105,33	-133,79	-12,64	-4,71
Доходність активів (ROA) ¹ , %	0,04	0,07	0,02	-	-	-	-	-	-	-
Доходність капіталу (ROE) ² , %	0,12	0,69	0,13	-	-	-	-	-	-	-

¹ Значення (ROA) на звітну дату

² Значення (ROE) на звітну дату

Резюме

АТ «Ерсте Банк» (далі – Банк) працює на банківському ринку з 2006 року. Станом на 1 липня 2011 року за розміром чистих активів Банк належить до II групи банків та посідає 21 місце серед 176 банківських установ.

Банк надає широкий спектр банківських послуг та у своїй діяльності орієнтується на обслуговування корпоративних клієнтів, МСБ та фізичних осіб. Регіональна мережа Банку налічує 133 відділення, що територіально охоплюють всі регіони України. Протягом 2009–2010 років з метою оптимізації регіональної мережі окремі відділення було закрито, деякі змінили місце розташування з метою покращення бізнес оточення та/або у зв'язку з закінченням ремонтних робіт у власних приміщеннях.

Банк проводить активну роботу щодо залучення клієнтів. Нарощенню клієнтської бази сприяє впровадження нових банківських продуктів та розвиток карткового бізнесу. Партнером Банку в картковому бізнесі виступає ПАТ «Укрсоцбанк», інфраструктура обслуговування якого широко представлена в різних регіонах.

Банк має статус банку з іноземним капіталом. 100% акцій АТ «Ерсте Банк» належали Erste Group Bank AG, Австрія. Останній у IV кварталі минулого року безоплатно передав 1 370 499 000 простих іменних акцій АТ «Ерсте Банк» у власність афілійованої структури EGB Seps Holding GmbH (І. Джи. Бі. Сепс Холдінг ГмбХ). Єдиним учасником EGB Seps Holding є австрійська компанія EGB Seps Beteiligungen GmbH (І. Джи. Бі. Сепс Бетайлігунген ГмбХ), а єдиним учасником цієї компанії є, в свою чергу, Erste Group Bank AG. Таким чином, Erste Group буде надалі контролювати АТ «Ерсте Банк» не прямо, а опосередковано.

Попри цю зміну Erste Group Bank AG зберіг фактичний контроль над АТ «Ерсте Банк». Також незмінною залишається існуюча структура корпоративного управління та бізнес-стратегія. Передача акцій відобразила виключно внутрішні зміни організаційного характеру в Erste Group. Раніше в межах Групи були проведені зміни аналогічного характеру стосовно інших банків Erste Group. Зміна способу контролю над АТ «Ерсте Банк» стала останнім етапом у внутрішньому реорганізаційному процесі, який проводила Група.

З 1 січня поточного року в складі Erste Group з'явилась нова організація фінансування нерухомості Erste Group Immorent, яка надає комплексні послуг в сфері фінансування нерухомості, об'єднавши в собі Immorent та підрозділи фінансування нерухомості Erste Group Bank, в тому числі локальних банків групи в Центральній, Південній та Східній Європі. Нова організація надає повний спектр послуг на ринку фінансування комерційної та житлової нерухомості, що, безпосередньо в Україні включає кредитні, лізингові, девелоперські та будівельні послуги. Завдяки новій структурі, клієнти Immorent та Erste Group Bank - девелоперські та інші компанії – мають можливість отримати всі послуги з фінансування нерухомості через єдину організацію.

Погіршення якості активів та спрямування значного обсягу коштів на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій призвело до від'ємного значення фінансового результату за підсумком діяльності 2009 року та, відповідно, до зменшення обсягу власного капіталу. З метою підвищення рівня капіталізації у III кварталі минулого року обсяг статутного капіталу було збільшено. У I півріччі 2011 року обсяг відрахувань на формування резервів порівняно з аналогічним періодом минулого року зменшився учетверо, проте значне зниження ефективності діяльності зумовило від'ємне значення фінансового результату. Станом на 1 липня 2011 року власний капітал АТ «Ерсте Банк» складає 1379,83 млн. грн., статутний капітал – 1370,5 млн. грн., емісійні різниці – 490 млн. грн.

Певною мірою підтриманню показників капіталізації сприяє залучення коштів на умовах субординованого боргу. АТ «Ерсте Банк» є достатньо капіталізованим, проте ймовірно погіршення платоспроможності окремих позичальників, чинитиме тиск на капітал.

Активні операції переважно фінансуються коштами власника, що здебільшого є довгостроковими, та клієнтськими коштами. Кошти, що залучені від інших банків, є виключно короткостроковими. З окремими фінансовими установами угоди укладено на умовах SWAP.

Поступове відновлення довіри кредиторів до банківської системи та активне залучення на обслуговування клієнтів сприяло збільшенню обсягу клієнтських коштів, проте наразі останні формують менше ніж чверть обсягу зобов'язань. У структурі клієнтських коштів домінують кошти суб'єктів господарювання, що достатньо диверсифіковані за видами економічної діяльності. За строками користування переважають кошти на поточних рахунках, коефіцієнт клієнтської бази має тенденцію до підвищення.

Диверсифікуючи ресурсну базу Банк емітував та розміщав облигації серій А, В та С загальним обсягом 300 млн. грн., проте їх було викуплено Банком у III кварталі 2009 року в повному обсязі. Наразі облигації не розміщено.

Концентрація ресурсної бази за основними кредиторами зумовлена коштами, залученими від власника, а концентрація депозитного портфеля за основними вкладниками станом на 1 липня поточного року (у попередніх періодах депозитний портфель був добре диверсифікований) – залученням депозитів диверсифікованих за строками користування, від юридичної особи у II кварталі. Якість ресурсної бази Банку задовільна.

Система управління ризиками, створена в АТ «Ерсте Банк», забезпечує виявлення, оцінку, моніторинг та контроль всіх видів ризиків на відповідних організаційних рівнях, проте посилення впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниження ділової активності в економіці, а також значний обсяг кредитів, наданих в іноземній валюті, в умовах девальвації національної грошової одиниці призвели до погіршення платоспроможності окремих позичальників та негативно вплинули на якість активів Банку.

Працівниками юридичної служби проводиться робота щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. Кредити окремих позичальників було погашено позичальниками та/або поручителями. Разом з тим, станом на 1 липня поточного року частка простроченої заборгованості у клієнтському кредитному портфелі перевищила 9%. Резерви для відшкодування можливих втрат від активних операцій сформовано в повному обсязі, прострочена заборгованість покривається сформованими резервами більше ніж удвічі.

Кредитний портфель клієнтів, що є основною складовою активів, добре диверсифікований за основними позичальниками, а кредитний портфель суб'єктів господарювання – за видами економічної діяльності. Разом з тим, значний обсяг чистого кредитного ризику, валютна структура клієнтського кредитного портфеля та значний обсяг іпотечних кредитів, наданих фізичним особам, в умовах зменшення ринкової вартості нерухомості та погіршення платоспроможності населення, підвищують чутливість Банку до кредитного ризику.

Активи та пасиви АТ «Ерсте Банк» збалансовано за строками до погашення. Високоліквідні активи здебільшого сформовано ОВДП та залишками коштів на НОСТРО рахунках. Нормативи ліквідності протягом аналізованого періоду є стабільно вищими за мінімальні вимоги НБУ та достатні щоб нівелювати ризики.

Портфель цінних паперів на продаж сформовано ОВДП (враховано як високоліквідні активи), облігаціями підприємства харчової промисловості, банківської та муніципальної установ, а також акціями підприємств з управління фінансовими ринками. Цінні папери є ліквідними.

Погіршення якості активів та, відповідно спрямування значного обсягу коштів на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій стало основною причиною збиткової діяльності Банку за підсумком 2009 – 2010 років.

За підсумком I півріччя поточного року порівняно з аналогічним періодом минулого року зменшився обсяг чистого операційного доходу від основної діяльності, натомість загальні адміністративні витрати зросли та негативно вплинули на ефективність діяльності. Частка загальних адміністративних витрат у загальних витратах Банку є значною. Відрахування на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій у поточному році значно зменшилися, проте на тлі зниження ефективності діяльності фінансовий результат за підсумком I півріччя має від'ємне значення.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «Ерсте Банк» підтверджено на рівні uaAA+ прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) АТ «Ерсте Банк» підтверджено на рівні «5».

Додатки

Дані балансу АТ «Ерсте Банк», млн. грн.

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Активи										
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	55,30	260,33	515,57	382,20	708,52	467,71	742,81	345,23	217,57	412,24
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	24,08	610,28	255,87	695,90	2188,05	1991,71	2321,10	2161,20	2606,14	2881,64
Кошти в інших банках	274,93	2538,69	3003,74	1467,67	1308,49	1126,33	1428,49	1843,87	1870,32	1886,31
Кредити клієнтам	533,65	2125,94	6691,38	5879,17	5671,16	5421,96	5301,68	5112,83	4977,81	4929,55
Цінні папери	15,04	137,33	43,68	19,61	4,53	5,56	5,92	23,23	60,59	60,77
Довгострокові вкладення	54,59	439,37	831,74	839,02	844,58	838,45	843,90	938,19	926,31	912,98
Нараховані доходи	3,52	39,03	82,33	193,52	221,63	247,11	323,44	350,51	395,03	395,07
Резерви	-4,04	-94,23	-429,57	-1138,10	-1247,97	-1377,79	-1405,42	-1409,91	-1432,84	-1443,53
Інші активи	2,71	21,94	35,18	148,14	3231,18	1278,25	1252,10	466,76	639,01	1165,56
Разом активів	959,78	6078,69	11029,91	8487,13	12930,16	9999,29	10814,03	9831,91	10259,94	11200,58
Зобов'язання										
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	572,87	5315,36	8646,98	5971,72	6553,11	5794,03	6420,50	6058,09	6156,66	6007,83
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	26,03	24,56	249,52	394,57	509,41	522,17	567,80	616,87	672,32	1 252,18
Кошти фізичних осіб	57,35	63,00	239,90	581,14	600,27	620,00	749,04	814,52	877,15	980,47
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	1,36	0,20	1,16	0,04	0,78	2,41	1,53	0,83
Субординований борг	0,00	0,00	477,40	495,07	491,35	490,23	490,64	493,63	493,52	494,28
Нараховані витрати	2,52	14,39	42,05	19,95	32,38	44,86	51,03	72,65	89,89	67,22
Інші зобов'язання	0,73	5,46	12,19	6,61	3784,42	1653,78	1121,52	388,84	597,88	1017,95
Разом зобов'язань	659,49	5422,76	9669,41	7469,26	11972,10	9125,12	9401,31	8447,01	8888,94	9820,75
Власний капітал										
Сплачений статутний капітал	300,00	650,50	1360,50	1360,50	1360,50	1360,50	1370,50	1370,50	1370,50	1370,50
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,00	0,37	1,74	3,53	3,53	3,53	493,53	493,53	493,53	493,53
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	0,00	-345,73	-345,73	-345,73	-345,73	-479,52	-479,52
Результати переоцінки	-0,07	0,51	-3,52	-0,43	-0,16	-0,18	-0,25	0,40	-0,88	0,03
Фінансовий результат поточного року	0,37	4,55	1,79	-345,73	-60,08	-143,96	-105,33	-133,79	-12,64	-4,71
Всього власний капітал	300,29	655,92	1360,50	1017,87	958,06	874,17	1412,72	1384,90	1371,00	1379,83

Дані звіту про фінансові результати АТ «Ерсте Банк», млн. грн.

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Доходи										
Процентні доходи	46,42	236,40	699,08	950,16	243,18	486,04	726,12	956,95	220,03	438,53
Комісійні доходи	0,68	11,74	55,07	134,37	10,12	21,65	31,20	48,36	12,74	27,64
Результат від торговельних операцій	0,53	44,95	42,19	-29,85	3,86	4,85	2,55	-4,28	1,64	5,77
Інші операційні доходи	0,90	-1,27	17,05	6,67	1,87	5,56	34,88	35,99	34,42	45,54
Інші доходи	1,43	0,74	0,08	0,72	0,04	0,29	0,55	0,80	0,06	9,37
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Разом доходів	49,96	292,57	813,46	1062,07	259,07	518,38	795,29	1037,82	268,89	526,86
Витрати										
Процентні витрати	14,92	53,34	199,98	417,48	95,76	184,37	273,82	367,41	93,59	190,22
Комісійні витрати	0,32	1,71	8,15	37,35	3,80	8,21	13,31	19,41	5,70	11,79
Інші операційні витрати	5,69	31,71	83,00	94,52	19,33	38,08	55,68	72,88	18,63	39,55
Загальні адміністративні витрати	24,19	111,11	282,03	313,16	81,47	179,55	279,81	406,10	114,61	227,88
Відрахування в резерви	4,04	90,15	237,40	674,20	118,79	252,13	278,01	287,41	48,99	62,12
Податок на прибуток	0,42	0,00	1,11	-128,91	0,00	0,00	0,00	18,40	0,00	0,00
Разом витрат	49,59	288,01	811,67	1407,80	319,15	662,34	900,63	1171,62	281,52	531,57
Фінансовий результат	0,37	4,55	1,79	-345,73	-60,08	-143,96	-105,33	-133,79	-12,64	-4,71